AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2008. október 8.*

A T-411/06. sz. ügyben,

a **Sogelma – Societá generale lavori manutenzioni appalti Srl** (székhelye: Scandicci [Olaszország], képviselik: E. Cappelli, P. De Caterini, A. Bandini és A. Gironi ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Újjáépítési Ügynökség (EÚÜ)** (képviselik: kezdetben O. Kalha, később: M. Dischendorfer és végül: R. Lundgren, meghatalmazotti minőségben, segítőik: S. Bariatti és F. Scanzano ügyvédek)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: olasz.

támogatja:

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: P. van Nuffel és L. Prete, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó

az EÚÜ EuropeAid/120694/D/W/YU sz. építési beruházásra irányuló közbeszerzési eljárás törlésére és új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozatainak megsemmisítése iránti kérelem, valamint az állítólagosan elszenvedett károk megtérítése iránti kérelem tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (nyolcadik tanács),

tagjai: M. E. Martins Ribeiro elnök, S. Papasavvas és A. Dittrich (előadó) bírák,

hivatalvezető: J. Palacio González főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2008. június 18-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

1 Az Európai Újjáépítési Ügynökséget (EÚÜ) a Bosznia és Hercegovinának, Horvátországnak, a Jugoszláv Szövetségi Köztársaságnak és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságnak különösen az EÚÜ létrehozásával nyújtandó támogatásról szóló 1628/96/EK rendelet módosításáról szóló [nem hivatalos fordítás], 1999. november 15-i 2454/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 299., 1. o.) hozta létre.

2 Az 1996. július 25-i 1628/96/EK rendeletet (HL L 204., 1. o.) az Albániának, Bosznia és Hercegovinának, Horvátországnak, a Jugoszláv Szövetségi Köztársaságnak és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságnak nyújtandó támogatásról, az 1628/96/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről, továbbá a 3906/89/EGK és az 1360/90/EGK rendelet, valamint a 97/256/EK és az 1999/311/EK határozat módosításáról szóló, 2000. december 5-i 2666/2000/EK tanácsi rendelet (HL L 306., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 34. kötet, 301. o.) 14. cikkének (1) bekezdése helyezte hatályon kívül. A 2454/1999 rendelettel módosított 1628/96 rendeletnek az EÚÜ létrehozására és működésére vonatkozó rendelkezéseit az EÚÜ-ről szóló, 2000. december 5-i 2667/2000/EK tanácsi rendelet (HL L 306., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 34. kötet 308. o.) átvette és módosította.

3 A 2667/2000 rendelet 1. cikke szerint a Bizottság megbízhatja az EÚÜ-t a 2666/2000 rendelet 1. cikkében a Szerbia és Montenegró számára meghatározott közösségi támogatás végrehajtásával. A 2667/2000 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja

szerint a Bizottság a Szerbia és Montenegró újjáépítésére irányuló programok végrehajtásához szükséges valamennyi művelettel az EÚÜ-t bízhatja meg, és többek között az ajánlati felhívások elkészítésével és értékelésével, valamint a szerződések odaítélésével. Másfelől e rendelet 3. cikke szerint az EÚÜ jogi személyiséggel rendelkezik.

A jogvita előzményei

4 2005. szeptember 7-én az EÚÜ az *Európai Unió Hivatalos Lapja* Kiegészítésében (HL S 172.) ajánlati felhívást tett közzé a nyílt eljárás szabályai szerint EuropeAid/120694/D/W/YU hivatkozási számon „Az akadálytalan hajózás helyreállítása a belvízi közlekedési hálózatban (a fel nem robbant hadianyagok eltávolítása) a Szerb Köztársaságban, Szerbia és Montenegróban” építési beruházás odaítélése tárgyában (a továbbiakban: ajánlati felhívás).

5 Az ajánlati felhívás és az ajánlati dokumentációban szereplő ajánlattevői útmutató 2. pontja szerint a tervezett projektet az EÚÜ finanszírozza, az ajánlatkérő pedig a szerb tőkebefektetési minisztérium.

6 Az ajánlati felhívás 16. pontjának x) alpontja és az ajánlattevői útmutató 4.2. pontjának x) alpontja a nyertes ajánlattevő „kiválasztásának minimumkövetelményei” között előírta, hogy a személyzet valamennyi kulcsfontosságú feladatokat ellátó tagjának legalább tíz év releváns szakmai tapasztalattal kell rendelkeznie.

7 Az ajánlattevői útmutató 37. pontja a következőket írta elő:

„*Jogorvoslatok*

(1) Amennyiben valamely ajánlattevőt – megítélése szerint – sérelem ért a szerződésodaítélési eljárás során elkövetett valamely hiba vagy szabálytalanság miatt, közvetlenül az [EÚÜ]-höz fordulhat, és tájékoztathatja a Bizottságot. Az [EÚÜ] a panasz kézhezvételétől számított 90 napon belül köteles válaszolni.

(2) Amennyiben a Bizottságot ilyen panaszról tájékoztatták, álláspontját közli az [EÚÜ]-vel, és minden lehetséges eszközzel békés megoldás elérésére törekszik a panaszt tevő ajánlattevő és az [EÚÜ] között.

(3) Az előző eljárás sikertelensége esetén az ajánlattevő az Európai Bizottság által megállapított eljárásokhoz folyamodhat.”

8 Az ajánlattételi határidő lejárta előtt az EÚÜ három ajánlatot kapott kézhez, amelyeket a felperes, a Sogelma – Societá generale lavori manutenzioni appalti Srl és a horvát DOK ING RAZMINIRANJE d.o.o. (a továbbiakban: DOK ING) társaság alkotta konzorcium, illetve két másik konzorcium nyújtott be.

9 Az EÚÜ 2006. március 10-én nyilvános ülésen bontotta fel az ajánlatokat. A felperes ajánlata a versenytársai által ajánlott árakhoz képest alacsonyabb árat tartalmazott.

10 2006. március 14-én és 22-én az EÚÜ felvilágosítás iránti kérelmet küldött az ajánlattevőknek. A második kérelem többek között a személyzet kulcsfontosságú feladatokat ellátó, ajánlatban szereplő tagjainak önéletrajzára vonatkozott. Valamennyi ajánlattevő válaszolt a felvilágosítás iránti kérelmekre az EÚÜ által meghatározott határidőn belül.

11 A 2006. október 9-i keltezésű levelében az EÚÜ arról tájékoztatta a felperest, hogy a szóban forgó közbeszerzési eljárást törölték, mivel egyik beérkezett ajánlat sem felelt meg az alkalmazandó műszaki feltételeknek. A felperes ajánlatát illetően az EÚÜ jelezte, hogy az ajánlatban szereplő, kulcsfontosságú feladatokat ellátó személyzet tagjai közül a „Superintendent Survey Team" nem felelt meg az ajánlati felhívás 16. pontjának x) alpontjában és az ajánlattevői útmutató 4.2. pontjának x) alpontjában foglalt feltételeknek.

12 A 2006. október 19-i (tévedésből 2006. szeptember 19-i keltezésű) levelében a felperes másolatot kért a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatról (a továbbiakban: a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat) és az arra vonatkozó jegyzőkönyvről. Másfelől e levélben utalt a tárgyalásos eljárás alkalmazásának az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 134., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.) 30. cikke értelmében fennálló lehetőségére.

13 2006. november 13-i levelével a felperes e kérelmet visszavonta, és kérte az EÚÜ-t, fogadjon el indokolással ellátott határozatot arról, hogy indít-e tárgyalásos eljárást, vagy sem.

14 2006. december 1-jei levelével a felperes az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 145., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 331. o.) 6. cikkére hivatkozással kérte az EÚÜ-t, hogy küldje meg részére másolatban az ajánlati felhívásra benyújtott ajánlatokat megvizsgáló bíráló-

bizottság valamennyi jegyzőkönyvét, az ajánlatbontás nyilvános ülésének jegyzőkönyvét, valamint a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatot és az arra vonatkozó jegyzőkönyvet.

15 2006. december 14-i levelében az EÚÜ tájékoztatta a felperest, hogy élt a közbeszerzési eljárás törléséhez és új eljárás indításához való jogával, mivel a műszaki feltételek „jelentős mértékben módosításra kerültek”. Másfelől jelezte, hogy azon megállapítástól eltekintve, hogy egyetlen benyújtott ajánlat sem felelt meg a műszaki feltételeknek, a bírálóbizottság semmilyen észrevételt nem tett. E levél mellékleteként az EÚÜ megküldte az ajánlatbontás nyilvános ülésének jegyzőkönyvét.

Az eljárás és a felek kérelmei

16 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2006. december 22-én benyújtott keresetlevelével a felperes a saját nevében, valamint a DOK ING társaság meghatalmazottjaként eljárva megindította a jelen keresetet.

17 Az Elsőfokú Bíróság második tanácsa elnökének 2007. június 4-i végzése megengedte a Bizottságnak, hogy beavatkozzon az EÚÜ kérelmei támogatására.

18 A Bizottság beavatkozási beadványt nyújtott be. A felperes e beadványra vonatkozó észrevételeit az előírt határidőben benyújtotta.

19 Az Elsőfokú Bíróság részleges megújítását követően az ügyet új előadó bírónak osztották ki. E bírót ezt követően a nyolcadik tanácshoz osztották be, amelynek következésképpen kiosztották a jelen ügyet.

20 Az előadó bíró jelentése alapján az Elsőfokú Bíróság (nyolcadik tanács) megnyitotta az eljárás szóbeli szakaszát, és az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 64. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében felhívta a feleket a kérdések írásban történő megválaszolására. A felek e felhívásnak a kitűzött határidőn belül eleget tettek.

21 A felek szóbeli előterjesztéseit és az Elsőfokú Bíróság szóbeli kérdéseire adott válaszait az Elsőfokú Bíróság a 2008. június 18-i tárgyaláson hallgatta meg.

22 A felperes keresetében azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– semmisítse meg az EÚÜ következőkre vonatkozó határozatait:

  – a közbeszerzési eljárás törlése;

  – új közbeszerzési eljárás lefolytatása;

– kötelezze az EÚÜ-t az elszenvedett kár megtérítésére a keresetlevélben megjelölt mértékben;

– az EÚÜ-t kötelezze a költségek viselésére.

23 Az EÚÜ azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– nyilvánítsa a keresetet elfogadhatatlannak, vagy másodlagosan mint megalapozatlant utasítsa el;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

24 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– nyilvánítsa a megsemmisítés iránti keresetet elfogadhatatlannak, vagy másodlagosan mint megalapozatlant utasítsa el;

– a kártérítés iránti keresetet mint megalapozatlant utasítsa el;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

25 Másfelől a felperes arra kéri az Elsőfokú Bíróságot, hogy az eljárási szabályzat 65. cikkének b) pontja alapján kötelezze az EÚÜ-t valamennyi, a szóban forgó közbeszerzési eljárással kapcsolatos irat benyújtására. Az EÚÜ és a Bizottság ezen indítványt ellenzik.

26 A keresetben a felperes azt is kérte, hogy az Elsőfokú Bíróság semmisítsen meg „minden más előkészítő, összefüggő és járulékos aktust is, beleértve a felperes kizárására vonatkozó határozatot". A tárgyalás során a felperes előadta, hogy e kérelmeket az Elsőfokú Bíróságnak már nem kell figyelembe vennie, amit jegyzőkönyvbe vettek.

Az elfogadhatóságról

27 Az EÚÜ több elfogadhatatlansági kifogásra hivatkozik. Először is azt kell megvizsgálni, amelyet arra alapítottak, hogy az Elsőfokú Bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy az EÚÜ aktusa ellen az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján előterjesztett megsemmisítés iránti keresetről döntsön, és másodszor azt, amelyet arra alapítottak, hogy a felperes a jelen kereset előterjesztése előtt nem nyújtott be közigazgatási panaszt. Harmadszor a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat megsemmisítésére irányuló kérelmet illetően meg kell vizsgálni, hogy betartották-e az EK 230. cikk ötödik bekezdésében a kereset előterjesztésére előírt határidőt. Negyedszer meg kell vizsgálni a kereset elfogadhatóságát annak az EÚÜ új közbeszerzési eljárás lefolytatásáról szóló határozatának megsemmisítésére irányuló része vonatkozásában. Végül meg kell vizsgálni a kereset elfogadhatóságát azon részében, amelyben a felperes a DOK ING jogait érvényesíti.

A – *Az Elsőfokú Bíróság azon hatásköréről, hogy az EÚÜ aktusa ellen az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján előterjesztett keresetről döntsön*

1. *A felek érvei*

28 Az EÚÜ arra hivatkozik, hogy a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat nem tartozik azon aktusok közé, amelyek felett az Elsőfokú Bíróság az EK 230. cikk értelmében jogszerűségi felülvizsgálatot gyakorol. E tekintetben hangsúlyozza, hogy e

cikk szerint a közösségi bíróság felülvizsgálata az Európai Parlament és a Tanács által közösen elfogadott jogi aktusokra, a Tanács, a Bizottság és az Európai Központi Bank jogi aktusaira korlátozódik – kivéve az ajánlásokat és a véleményeket –, valamint az Európai Parlament harmadik személyekre joghatással járó aktusaira.

29 A 2003. június 18-i 1646/2003/EK tanácsi rendelettel (HL L 245., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 48. kötet, 57. o.) módosított 2667/2000 rendelet 13a. cikkének e tekintetben nincs jelentősége, mivel az csak az EÚÜ 1049/2001 rendelet 8. cikke értelmében hozott határozatai ellen előterjesztett keresetekre vonatkozik.

30 Továbbá a 2667/2000 rendelet 13. cikkének (2) bekezdése csak a közösségi bíróság azon hatásköréről rendelkezik, hogy az EÚÜ szerződésen kívüli felelősségéből eredő károk megtérítésére vonatkozó jogvitában döntsön.

31 Az ajánlattevőket azonban nem fosztják meg minden védelemtől. Jogaikat védi az ajánlattevői útmutató (fenti 7. pontban idézett) 37. pontjában előírt eljárás. Az EÚÜ hangsúlyozza, hogy e pont szerint az ajánlattevő az ugyanezen pontban előírt eljárás sikertelensége esetén az Európai Bizottság által megállapított eljárásokhoz folyamodhat, amelynek aktusai az EK 230. cikk értelmében keresettel megtámadhatók. A nemzeti bíróság előtti keresetindítás lehetőségére is hivatkozik.

32 A felperes és a Bizottság vitatják ezen elfogadhatatlansági kifogást.

2. *Az Elsőfokú Bíróság álláspontja*

33 Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a másodlagos jog alapján létrehozott ügynökségek, mint amilyen az EÚÜ, nem szerepelnek az EK 230. cikk első bekezdésében felsorolt közösségi intézmények között.

34 Másfelől a módosított 2667/2000 rendelet – amely csak arról rendelkezik 13. és 13a. cikkében, hogy a Bíróság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy az EÚÜ szerződésen kívüli felelősségéből eredő károk megtérítésére irányuló és az EÚÜ-nek a 1049/2001 rendelet 8. cikke alapján elfogadott dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó határozataival kapcsolatos keresetekről döntsön – nem írja elő, hogy a Bíróság hatáskörrel rendelkezik az EÚÜ egyéb határozatai ellen benyújtott megsemmisítés iránti keresetekről való döntésre.

35 E megfontolások azonban nem ellentétesek azzal, hogy az Elsőfokú Bíróság az EK 230. cikk értelmében felülvizsgálja az EÚÜ azon aktusait, amelyekre a 2667/2000 rendelet 13. és 13a. cikke nem vonatkozik.

36 Hangsúlyozni kell ugyanis, hogy a Bíróság a 294/83. sz., Les Verts kontra Parlament, ún. „Les Verts" ügyben 1986. április 23-án hozott ítéletének [EBHT 1986., 1339. o.] 23. pontjában megállapította, hogy az Európai Közösség jogközösség, és a Szerződés teljes jogorvoslati és eljárási rendszert hozott létre, melynek célja, hogy a Bíróságra ruházza az intézmények jogi aktusai jogszerűségének felülvizsgálatát. A Szerződés rendszerében nyitva áll a közvetlen kereset lehetősége az intézmények által hozott és joghatás kiváltására irányuló minden rendelkezéssel szemben (lásd a fent hivatkozott Les Verts ügyben hozott ítélet 24. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). A Bíróság megállapította, hogy az Európai Parlament harmadik személyekre joghatással járó aktusai ellen megsemmisítés iránti kereset indítható, noha az EK-Szerződés 173. cikkének (jelenleg, módosítást követően EK 230. cikk) a tényállás idején alkalmazandó változata csak a Tanács és a Bizottság aktusaira hivatkozott. A Bíróság hangsúlyozta, hogy e cikk olyan értelmezése, amely kizárná az Európai Parlament jogi aktusait a megtámadható jogi aktusok köréből, ellentétes lenne mind a Szerződésnek

a – 164. cikkében (jelenleg EK 220. cikk) kifejtett – szellemével, mind annak rendszerével (a fent hivatkozott Les Verts ügyben hozott ítélet 25. pontja).

37 Ezen ítéletből levezethető az az alapelv, hogy a közösségi szervek valamennyi harmadik személyekre joghatással járó aktusával szemben léteznie kell bírósági felülvizsgálatnak. Igaz, hogy a fenti 24. pontban hivatkozott Les Verts ügyben hozott ítélet 24. pontja csak a közösségi intézményeket említi, és az EÚÜ nem szerepel ezen, az EK 7. cikkben felsorolt intézmények között. Mindazonáltal a harmadik személyekre joghatással járó aktusok elfogadására hatáskörrel rendelkező közösségi szervek helyzete azonos a fent hivatkozott Les Verts ügyben hozott ítélet alapjául szolgálóéval: egy jogközösségben elfogadhatatlan, hogy az ilyen aktusokkal szemben ne létezzen bírósági felülvizsgálat.

38 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a közbeszerzési eljárás törlése főszabály szerint olyan aktus, amely keresettel megtámadható az EK 230. cikk értelmében (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-69/05. sz., Evropaïki Dynamiki kontra EFSA ügyben 2007. október 19-én hozott ítélet [az EBHT-ban nem tették közzé] 53. pontját). Olyan aktusról van ugyanis szó, amely sérelmet okoz a felperesnek, és jogi helyzetét jelentősen módosítja, mivel azt jelenti, hogy nem neki fogják odaítélni azt a szerződést, amelyre vonatkozóan benyújtotta ajánlatát.

39 Másfelől emlékeztetni kell arra, hogy a módosított 2667/2000 rendelet 1. és 2. cikke szerint a Bizottság a 2666/2000 rendelet 1. cikkében a Szerbia és Montenegró számára meghatározott közösségi támogatás végrehajtásával az EÚÜ-t bízhatja meg, és különösen ez utóbbira bízhatja az ajánlati felhívások elkészítését és értékelését, valamint a szerződések odaítélését. Amint azt a Bizottság hangsúlyozza, az EÚÜ olyan határozatokat hoz, amelyeket ő maga hozna meg, amennyiben hatásköreit nem delegálta volna ez utóbbira.

40 A Bizottság által hozott határozatok nem veszíthetik el megtámadható aktus minőségüket pusztán amiatt, hogy a Bizottság hatásköröket delegált az EÚÜ-re, mert ez joghézagot eredményezne.

41 El kell utasítani az EÚÜ azon érvelését, miszerint az ajánlattevők jogait az ajánlattevői útmutató 37. pontjában előírt eljárás védi, mivel a Bizottság által megállapított eljárásokhoz folyamodhatnak, amelynek aktusai az EK 230. cikk értelmében keresettel megtámadhatók. Meg kell ugyanis állapítani, hogy az ajánlattevői útmutató 37. pontja nem írja elő, hogy a Bizottság az eljárás során bírósági jogorvoslattal megtámadható határozatot fogad el. Másfelől hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság az Elsőfokú Bíróság írásbeli kérdésére válaszul előadta, hogy semmilyen sajátos eljárást nem állapított meg az olyan panaszok kezelésére, amelyeket békés úton nem tudtak megoldani az ajánlattevői útmutató 37. pontja értelmében.

42 Végül el kell utasítani az EÚÜ azon érvelését is, amely szerint az aktusai ellen a nemzeti bíróság előtt kereset indítható. Amennyiben igaz az, hogy a jelen esetben az ajánlati felhívás és az ajánlattevői útmutató 2. pontja értelmében az ajánlatkérő a szerb tőkebefektetési minisztérium, akkor ebből nem következik más, minthogy a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatot az EÚÜ hozta és nem valamely nemzeti hatóság. Hangsúlyozni kell, hogy egyetlen nemzeti bíróság sem rendelkezik hatáskörrel e határozat jogszerűségének felülvizsgálatára.

43 Ebből következik, hogy az EÚÜ által a közbeszerzési eljárás során hozott és harmadik személyekre joghatással járó határozatok a közösségi bíróság előtt megtámadható aktusoknak minősülnek.

44 E megállapítást nem kérdőjelezi meg az EÚÜ által a védelme alátámasztására hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

45 A C-160/03. sz., Spanyolország kontra Eurojust ügyben 2005. március 15-én hozott ítéletet (EBHT 2005., I-2077. o.) illetően igaz, hogy a Bíróság abban megállapította, hogy a megtámadott jogi aktusok nem voltak felsorolva azon jogi aktusok között, amelyek vonatkozásában – az EK 230. cikk értelmében – a Bíróság felülvizsgálhatja a jogszerűséget (ezen ítélet 37. pontja). Azonban ezen ítélet következő pontjában a Bíróság azt is megállapította, hogy az EU 41. cikk nem írja elő az EK 230. cikk alkalmazhatóságát az Európai Unióról szóló szerződés VI. címében foglalt, a büntető-ügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködésre vonatkozó rendelkezésekre, mivel a Bíróság erre vonatkozó hatásköre az EU 35. cikkben szerepel, amelyre visszautal az EU 46. cikk b) pontja. A Bíróság ezen ítélet 41. és 42. pontjában azt is megállapította, hogy az ezen ügyben megtámadott aktusokat nem vonták ki minden bírósági felülvizsgálat alól.

46 A T-148/97. sz., Keeling kontra OHIM ügyben 1998. június 8-án hozott végzés (EBHT 1998., II-2217. o.) 32. pontjában az Elsőfokú Bíróság sem csak azt állapította meg, hogy a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM) nem tartozik a Közösségnek sem az EK-Szerződés 4. cikkében (jelenleg EK 7. cikk) felsorolt intézményei közé, sem az EK-Szerződés 173. cikkének első bekezdésében szereplők közé, hanem a 33. pontban azt is megállapította, hogy más jogorvoslati lehetőségek potenciálisan nyitva álltak az OHIM elnökének vitatott határozatával szemben, megemlítve különösen az EK-Szerződés 179. cikkét (jelenleg EK 236. cikk). E végzés tehát nem akadályozza meg, hogy az EK 230. cikk értelmében keresetet indítsanak valamely, az e cikkben nem említett közösségi szerv határozatával szemben.

47 Az Elsőfokú Bíróság T-311/06. R. I., T-311/06. R. II., T-312/06. R. és T-313/06. R. sz., FMC Chemical és társai kontra EFSA egyesített ügyekben 2007. március 1-jén hozott végzését (az EBHT-ban nem tették közzé) illetően emlékeztetni kell arra, hogy az az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által kibocsátott véleménnyel szemben előterjesztett keresetre vonatkozott, amely aktus nem váltott ki kötelező joghatásokat. E végzésből nem lehet arra következtetni, hogy az EK 230. cikkben nem említett közösségi szerv aktusával szemben előterjesztett kereset elfogadhatatlan.

48 Ennélfogva az EÚÜ által hivatkozott ítélkezési gyakorlat nem teszi kérdésessé azt a megállapítást, miszerint valamely közösségi szerv harmadik személyekre joghatással járó aktusa nem vonható ki a közösségi bíróság bírósági felülvizsgálata alól.

49 Másfelől meg kell állapítani, hogy főszabály szerint a keresetet a megtámadott aktus kibocsátója ellen kell megindítani, azaz azon közösségi szerv vagy intézmény ellen, amely a határozatot hozta.

50 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az EÚÜ olyan közösségi szerv, amely jogi személyiséggel rendelkezik, és rendelettel hozták létre abból a célból, hogy a többek között Szerbia és Montenegró számára meghatározott közösségi támogatást végrehajtsák (lásd a 2667/2000 rendelet 1. és 3. cikkét). E célból a 2667/2000 rendelet 1. és 2. cikke kifejezetten felhatalmazza a Bizottságot, hogy az EÚÜ-t bízza meg e támogatás végrehajtásával és többek között az ajánlati felhívások elkészítésével és értékelésével, valamint a szerződések odaítélésével. Az EÚÜ tehát – miután a Bizottság ezzel megbízta – hatáskörrel rendelkezik arra, hogy saját maga hajtsa végre a közösségi támogatási programokat.

51 A jelen esetben az EÚÜ fogadta el a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatot a Bizottság által a 2667/2000 rendeletnek megfelelően ráruházott hatáskörök alapján. A Bizottság nem vett részt a határozat meghozatalában. Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a vitatott aktus kibocsátója az EÚÜ. Következésképpen a felperes ez alapján keresetet indíthat ellene az Elsőfokú Bíróság előtt.

52 Másfelől emlékeztetni kell arra, hogy a 2667/2000 rendelet 13. cikkének (2) bekezdéséből és 13a. cikkének (3) bekezdéséből következik, hogy az EÚÜ feladata, hogy a bíróság előtt megvédje magát a szerződésen kívüli felelősségének megállapításával kapcsolatos, és azon jogvitákban, amelyek az 1049/2001 rendelet 8. cikke alapján hozott határozataival kapcsolatosak.

53 E körülmények között nem állapítható meg, hogy az EÚÜ-nek az egyéb határozatait nem kell szintén a bíróság előtt megvédenie.

54 Igaz, hogy egyes esetekben a közösségi bíróság megállapította, hogy az átruházott hatáskörök alapján elfogadott aktusok a hatáskört átruházó intézmény aktusainak minősülnek, amelynek a feladata a szóban forgó aktus bíróság előtti védelme. Ezen ügyekben azonban a körülmények nem voltak összehasonlíthatók a jelen ügy körülményeivel.

55 Az Elsőfokú Bíróság T-133/03. sz., Schering-Plough kontra Bizottság és EMEA ügyben 2007. december 5-én hozott végzését (az EBHT-ban nem tették közzé) illetően, amely az Európai Gyógyszerértékelő Ügynökség (EMEA) aktusával szemben indított megsemmisítés iránti keresetre vonatkozott, meg kell állapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság abban hangsúlyozta, hogy az emberi, illetve állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó közösségi eljárások meghatározásáról és az Európai Gyógyszerértékelő Ügynökség létrehozásáról szóló, 1993. július 22-i 2309/93/EGK tanácsi rendelet (HL L 214., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 12. kötet, 151. o.) csak konzultációs hatáskört ír elő az EMEA-nak. Ebből az Elsőfokú Bíróság azt a következtetést vonta le, hogy valamely forgalombahozatali engedély módosítása iránti kérelem EMEA általi elutasítását úgy kell tekinteni, mint a Bizottság aktusát, és a keresetet ennélfogva ez utóbbi ellen kell előterjeszteni (a fent hivatkozott Schering-Plough kontra Bizottság és EMEA ügyben hozott végzés 22. és 23. pontja). A jelen esetben meg kell állapítani, hogy az EÚÜ hatáskörei nem konzultatív jellegűek, mivel a Bizottság hatásköreinek átruházása következtében az EÚÜ készíti el és értékeli az ajánlati felhívásokat, valamint ő ítéli oda a szerződéseket.

56 Az Elsőfokú Bíróság T-369/94. és T-85/95. sz., DIR International Film és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1998. február 19-én hozott ítéletét (EBHT 1998., II-357. o.) illetően, amely a European Film Distribution Office (EFDO) aktusai elleni megsemmisítés iránti keresetre vonatkozik, emlékeztetni kell arra, hogy az Elsőfokú Bíróság kiemelte, hogy az egy, az európai audiovizuális iparág fejlődését elősegítő cselekvési program (MEDIA) (1991–1995) végrehajtásáról szóló, 1990. december 21-i 90/685/EGK határozat (HL L 380., 37. o.) 7. cikkének (1) bekezdése szerint a Bizottság

volt felelős a MEDIA program végrehajtásáért. Az Elsőfokú Bíróság ezt követően megállapította, hogy a Bizottság és az EFDO közötti, a MEDIA program pénzügyi végrehajtására vonatkozó megállapodás gyakorlatilag valamennyi, ennek keretében hozott határozatot a Bizottság képviselőinek előzetes jóváhagyásától tett függővé, és az EFDO által a MEDIA program keretében benyújtott finanszírozási kérelmekről hozott határozatok ennélfogva a Bizottság határozatainak minősültek, amely ezért felelt azok tartalmáért, és bíróság elé is idézhető volt annak megvédése érdekében (ezen ítélet 52. és 53. pontja). A jelen esetben meg kell állapítani, hogy az EÚÜ által a közbeszerzésekkel kapcsolatban hozott határozatok nem függnek a Bizottság előzetes jóváhagyásától.

57 A fentiekből következik, hogy az Elsőfokú Bíróság hatáskörrel rendelkezik a jelen kereset elbírálására, és a felperes jogosan indította azt az EÚÜ-vel szemben.

B – *Az előzetes közigazgatási panasz szükségességéről*

1. *A felek érvei*

58 Az EÚÜ azzal érvel, hogy az ajánlattevői útmutató (fenti 7. pontban idézett) 37. pontja az aktusai jogszerűségének előzetes ellenőrzésére vonatkozó eljárást hoz létre. Az Elsőfokú Bíróság elé terjesztett kereset elfogadhatatlan, mivel a felperes nem tartotta be az e pontban előírt eljárást.

59 A felperes és a Bizottság vitatja ezen elfogadhatatlansági kifogást.

2. *Az Elsőfokú Bíróság álláspontja*

60 Elsősorban meg kell állapítani, hogy az ajánlattevői útmutató 37. pontja (1) bekezdésének szövege nem írja elő kifejezetten, hogy a közigazgatási panasz kötelező jellegű. Másfelől hangsúlyozni kell, hogy az a tény, hogy az ajánlattevői útmutató 37. pontja nem ír elő határidőt a közigazgatási panasz előterjesztésére, e pont azon értelmezése ellen szól, miszerint annak célja a kötelező előzetes közigazgatási panasz előírása.

61 Másfelől az ajánlattevői útmutató 37. pontjának (2) bekezdése csak azt írja elő, hogy a Bizottság békés megoldás elérésére törekszik a panaszt tevő ajánlattevő és az EÚÜ között, és nem azt, hogy ennek keretében bírósági jogorvoslattal megtámadható határozatot fogad el.

62 Másfelől hangsúlyozni kell, hogy a 37. pontjának (3) bekezdése sem írja elő, hogy az előírt eljárás lefolytatása a közösségi bíróság előtti keresetindítás előzetes feltétele lenne. E pont ugyanis előírja, hogy „[a]z előző eljárás sikertelensége esetén az ajánlattevő az Európai Bizottság által megállapított eljárásokhoz folyamodhat”. Ennek keretében emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság nem állapított meg semmilyen sajátos eljárást az olyan panaszok kezelésére, amelyeket békés úton nem tudtak megoldani az ajánlattevői útmutató 37. pontja értelmében (lásd a fenti 41. pontot). Nem létezik tehát olyan „Bizottság által megállapított eljárás”, amelynek lefolytatása a közösségi bíróság előtti keresetindítás előzetes feltétele lehetne.

63 Az EÚÜ azzal érvel, hogy az ajánlattevői útmutató 37. pontjának (1) bekezdésében a „-hat" képző (az eredeti angol nyelvű változatban: „may") nem értelmezhető úgy, hogy ez az eljárás fakultatív jellegű. E tekintetben meg kell állapítani, hogy igaz, hogy e képzőt olyan rendeletekben is alkalmazzák, amelyek a közösségi bíróság előtti keresetindítás előtt kötelező előzetes közigazgatási eljárást írnak elő. Ilyen például a közösségi növényfajta-oltalmi jogokról szóló, 1994. július 27-i 2100/94/EK tanácsi rendelet (HL L 227., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 16. kötet, 390. o.) 68. cikke, amelyre az EÚÜ hivatkozik, és amely kimondja, hogy „[f]ellebbezést bármely természetes vagy jogi személy benyújthat" a Közösségi Növényfajta-hivatal e cikkben előírt határozataival szemben. Mindazonáltal hangsúlyozni kell, hogy e rendelet, 69. cikkében kifejezett határidőt ír elő a kereset Közösségi Növényfajta-hivatalhoz történő benyújtására. Továbbá 73. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten előírja, hogy az említett Hivatal fellebbezési tanácsának határozatai ellen a közösségi bírósághoz nyújtható be fellebbezés, és megállapítja a keresetindítás határidejét. Ugyanígy, amikor az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata 90. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy az ugyanezen szabályzat hatálya alá tartozó bármely személy panaszt nyújthat be a kinevezésre jogosult hatósághoz az őt hátrányosan érintő intézkedés ellen, erre vonatkozóan határidőt is előír. Másfelől ugyanezen szabályzat 91. cikkének (2) bekezdése kifejezetten előírja, hogy a közösségi bírósághoz előterjesztett kereset csak akkor elfogadható, ha a kinevezésre jogosult hatósághoz előzetesen panaszt nyújtottak be.

64 Ezzel szemben az ajánlattevői útmutató 37. pontja valamely kereset elfogadhatóságát nem teheti függővé a kötelező előzetes közigazgatási panasz benyújtásától, mivel a szövege nem kellően egyértelmű.

65 A teljesség kedvéért hangsúlyozni kell, hogy az EÚÜ nem írhat elő minden jogi alap nélkül a kereset elfogadhatóságára vonatkozóan olyan feltételt, amely túlmegy az EK 230. cikkben előírtakon.

66 E tekintetben el kell utasítani az EÚÜ érvelését, amely szerint „A külkapcsolatok keretében kötendő szerződésekre vonatkozó eljárások gyakorlati útmutatójának" 2.4.16. pontja ilyen jogi alapnak minősül. E tekintetben elegendő megállapítani, hogy az ilyen gyakorlati útmutató olyan munkaeszköz, amely megmagyarázza az egy

bizonyos területen alkalmazandó eljárásokat, és amely mint ilyen nem képezheti a kötelező előzetes közigazgatási panasz előírásának jogi alapját.

67 Az EÚÜ azon érvelését is el kell utasítani, amely szerint ilyen jogi alapot képez az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o.; a továbbiakban: költségvetési rendelet) 56. cikke (1) bekezdésének b) pontja, amely szerint az ugyanezen rendelet 54. cikkének (2) bekezdésében említett ügynökségeket végrehajtási feladatokkal megbízó határozatok szükségképpen tartalmaznak egy hatékony belső ellenőrző rendszert az igazgatási műveletekre. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy e rendelkezés a költségvetési területre vonatkozik, és nyilvánvalóan nem szabályozza az ajánlattevők rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket. Ezért nem képezheti jogi alapját az ajánlattevők által előterjesztett keresetekre alkalmazandó elfogadhatósági feltétel – nevezetesen a kötelező előzetes közigazgatási panasz – előírásának.

68 A fentiekből következik, hogy az előzetes közigazgatási panasz előterjesztésének felperes általi elmulasztására alapított elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

C – *A keresetindítási határidő betartásáról*

1. *A felek érvei*

69 Az EÚÜ álláspontja szerint a kereset elfogadhatatlan a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat megsemmisítésére irányuló részében, mivel az EK 230. cikk ötödik bekezdésében előírt keresetindítási határidőt nem tartották be.

70 E tekintetben azzal érvel, hogy a 2006. október 9-i levelet, amelyben a felperest tájékoztatta a szóban forgó közbeszerzési eljárás törléséről, egy ugyanaznapi e-mail mellékleteként megküldte. Mivel nem kapott a felperes elektronikus levelezési rendszerétől üzenetet a kézbesítés sikertelenségéről, álláspontja szerint ésszerűen tekintheti úgy, hogy a 2006. október 9-én elküldött levelet a felperes még aznap megkapta. E határozat elleni kereset előterjesztésének határideje tehát 2006. december 19-én járt le.

71 Viszonválaszában az EÚÜ előadja, hogy ellenőrzést követően megállapította, hogy a szóban forgó levél eredeti változatát nem küldték meg a felperesnek. Az ellenkérelemben előadottakkal ellentétben a levelet nem küldték meg a felperes részére e-mailben és postai úton is, hanem csak e-mailben. A felperes a közbeszerzési eljárás törléséről tehát a 2006. október 9-i e-mail mellékleteként megküldött dokumentumból szerezhetett tudomást.

72 A felperes azzal érvel, hogy a 2006. október 9-i e-mailt nem kapta meg. A 2006. október 9-i levelet postai úton kapta meg 2006. október 12-én.

2. *Az Elsőfokú Bíróság álláspontja*

73 Először is hangsúlyozni kell, hogy az EK 254. cikk (3) bekezdésének megfelelően a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatról a felperest nem kell hivatalosan értesíteni. A felperes ugyanis nem címzettje a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatnak (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-383/06. sz., Icuna.Com kontra Parlament ügyben 2008. május 14-én hozott végzésének [EBHT 2008., II-727. o.] 43. pontját). A törlésre vonatkozó határozat a közbeszerzési eljárás egészét

érintette, és az a tény, hogy erről utóbb értesítették a felperest, nem jelenti azt, hogy a határozat neki lett volna címezve.

74 Az EK 230. cikk ötödik bekezdésében előírt keresetindítási határidő tehát akkor kezdődött, amikor a felperes tudomást szerzett a határozatról.

75 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint, amennyiben valamely határozat közlésének idejét nem lehet teljes bizonyossággal megállapítani, az ebből eredő kétséget a felperes javára kell értékelni, és úgy kell tekinteni, hogy keresetét határidőben terjesztette elő, amennyiben a tényállásra tekintettel nem tűnik teljesen kizártnak, hogy a határozatot közlő levél túl későn érkezett ahhoz, hogy a keresetindítási határidő betartható legyen (a Bíróság 32/58. és 33/58. sz., Snupat kontra Főhatóság egyesített ügyekben 1959. július 17-én hozott ítélete [EBHT 1959., 275., 279. o.).

76 Továbbá a felmerült kétség akkor is a felperes javára értékelendő, ha nem a közlés időpontjának meghatározásáról van szó, hanem arról az időpontról, amikor a felperes tudomást szerzett az aktusról. A kereset elkésettségére hivatkozó félnek kell bizonyítania a határidő folyását megindító esemény bekövetkezésének időpontját (lásd az Elsőfokú Bíróság T-347/03. sz., Branco kontra Bizottság ügyben 2005. június 30-án hozott ítéletének [EBHT 2005., II-2555. o.] 54. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

77 Meg kell állapítani, hogy egy e-mail elküldése nem garantálja annak a címzett általi tényleges kézhezvételét. Előfordulhat ugyanis, hogy az e-mail technikai okok miatt nem érkezik meg. Még ha a jelen esetben az EÚÜ nem is kapott üzenetet a kézbesítés sikertelenségéről, ez nem jelenti szükségképpen azt, hogy az e-mail ténylegesen megérkezett a címzettjéhez. Másfelől még akkor is, ha valamely e-mail ténylegesen megérkezik is a címzetthez, lehetséges, hogy ez nem az elküldéssel megegyező időben történik.

78 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az EÚÜ-nek volt lehetősége olyan kommunikációs eszközt választania, amely alapján pontosan megállapítható, hogy az ajánlattevő mikor kapta kézhez a levelet. Az EÚÜ valóban megkérte a felperest a 2006. október 9-i levelében, hogy e-mailben igazolja vissza az üzenet megérkezését. Ilyen visszaigazolást azonban nem kapott. Meg kell állapítani, hogy amennyiben az e-mail feladója, aki nem kap semmilyen visszaigazolást a levél megérkezéséről, nem tesz további intézkedést, általában nem tudja bizonyítani az e-mail megérkezését és adott esetben annak időpontját.

79 Az EÚÜ viszonválaszban előadott azon érvelését illetően, amely szerint az ellenkérelemben előadottakkal ellentétben a levelet nem küldték meg a felperes részére e-mailben és postai úton is, hanem csak e-mailben, meg kell állapítani, hogy ez e tekintetben nem minősül bizonyítéknak. A viszonválasz mellékleteként benyújtott „részletes lista", amely említést tesz a szóban forgó levél 2006. október 9-i elküldéséről, nem zárja ki, hogy a levelet postai úton is megküldték. Hangsúlyozni kell, hogy az EÚÜ másfelől a tárgyalás során elismerte, hogy e dokumentum nem bizonyítja a postai úton való megküldés hiányát.

80 Az EÚÜ tehát nem bizonyította, hogy a felperes a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatról 2006. október 12-e előtt tudomást szerzett, amely időpontban a felperes elismerte a 2006. október 9-i levél kézhezvételét. Az EK 230. cikk ötödik bekezdésében előírt kéthónapos határidő, amely az eljárási szabályzat 102. cikkének 2. §-a értelmében a távolságra tekintettel tíznapos átalány-határidővel meghosszabbodik, tehát 2006. december 22-én járt le, amely időpontban a keresetet az Elsőfokú Bíróság Hivatalához benyújtották.

81 A fentiekből következik, hogy a jelen kereset a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat megsemmisítésére irányuló részében nem tekinthető elkésettnek.

D – *A kereset elfogadhatóságról annak az új közbeszerzési eljárás lefolytatásáról szóló határozat megsemmisítésére irányuló része vonatkozásában*

1. *A felek érvei*

82 Az EÚÜ és a Bizottság arra hivatkozik, hogy az EÚÜ új közbeszerzési eljárás lefolytatásáról szóló határozatának megsemmisítése iránti kérelem elfogadhatatlan. E kérelem szerint a kereset nem felel meg a Bíróság alapokmányának 21. cikkében és az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának c) pontjában foglalt alapvető formai követelményeknek, mivel a keresetben hivatkozott jogalapok csak a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatra vonatkoznak.

83 Másfelől a közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozat, akár új eljárásról van szó, akár egy másik közbeszerzési eljárás törlésének következményéről, nem érinti közvetlenül és személyében a gazdasági szereplőket, még akkor sem, ha ajánlatot nyújtottak be valamely korábbi eljárásban, amelyet később töröltek.

84 A felperes arra hivatkozik, hogy az új közbeszerzési eljárás meghirdetése annak a következménye, hogy – az EÚÜ szerint – az első közbeszerzési eljárásnak nem volt pozitív eredménye. Amennyiben az első közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatot jogsértőnek kellene tekinteni, akkor az ebből következő, új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozat az EÚÜ jogsértő magatartásának a közvetlen következménye lenne. Arra hivatkozik, hogy amennyiben a keresetet elfogadják, akkor az első eljárást újból meg kellene nyitni, és a második okafogyottá válna.

2. *Az Elsőfokú Bíróság álláspontja*

85 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint csak azok a kötelező joghatásokat kiváltó intézkedések minősülnek az EK 230. cikk szerinti megsemmisítés iránti keresettel megtámadható jogi aktusoknak és határozatoknak, amelyek a felperesek jogi helyzetének jelentős módosításával a felperesek érdekeit érintik (lásd a Bíróság C-164/02. sz., Hollandia kontra Bizottság ügyben 2004. január 28-án hozott végzésének [EBHT 2004., I-1177. o.] 18. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

86 Főszabály szerint a közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozat nem okoz sérelmet, mivel csak az érdekelt személyeknek teremt lehetőséget arra, hogy részt vegyenek az eljárásban, és ajánlatot nyújtsanak be. A felperes nem terjesztett elő olyan érveket, amelyek alkalmasak annak bizonyítására, hogy a jelen esetben az új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozatot mégis olyannak kell tekinteni, mint amely sérelmet okozott neki.

87 Így a felperes azon érve, amely szerint, ha a keresetnek helyt adnának, ez újból megnyitná az első eljárást és a másodikat okafogyottá tenné, nem támasztja alá azt, hogy az új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozat sérelmet okoz neki. Ugyanígy azon érve, amely szerint, ha az első közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatot jogsértőnek kell tekinteni, akkor az új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozat az EÚÜ jogsértő magatartásának közvetlen következménye lenne, nem bizonyítja, hogy ez utóbbi határozat sérelmet okoz neki. Ugyanis önmagában az a tény, hogy a felperesnek sérelmet okozó határozat, azaz az első közbeszerzési eljárás törlése, és a második határozat, azaz az új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozat összefügg, nem jelenti azt, hogy e második határozat szintén sérelmet okoz neki.

88 Másfelől meg kell állapítani, hogy az új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozat, amely ugyanazon építési beruházásra irányul, mint a korábban törölt eljárás, önmagában nem vonja maga után azt, hogy az első közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat bíróság általi megsemmisítése esetén az ajánlatkérő ne tudná folytatni az első eljárást. Az új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozat ugyanis még nem jelenti az ugyanazon építési beruházásra irányuló szerződés másik ajánlattevőnek történő odaítélését.

89 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozat olyan kötelező joghatásokat vált ki, amelyek jogi helyzetének lényeges módosításával a felperes érdekeit érintik.

90 Ebből következik, hogy a keresetet az új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozat megsemmisítésére irányuló részében, mint elfogadhatatlant, el kell utasítani, anélkül hogy szükséges lenne vizsgálni, hogy a kereset megfelel-e az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának c) pontjában előírt követelményeknek.

E – *A kereset elfogadhatóságáról azon részében, amelyben a felperes a DOK ING jogait érvényesíti*

1. *Előzetes észrevételek*

91 Emlékeztetni kell arra, hogy a felperes a keresetlevélben előadja, hogy a keresetet a saját nevében és a DOK ING társaság meghatalmazottjaként eljárva indítja meg. Ez egyfelől a megsemmisítés iránti kérelmekre vonatkozik. Másfelől a felperes a keresetlevélben

megjelöli az általa állítása szerint elszenvedett kár összegét, valamint az állítólagosan a DOK ING által elszenvedett kár összegét, és kéri az Elsőfokú Bíróságot, hogy kötelezze az EÚÜ-t, hogy e teljes összeget fizesse ki az ő részére.

92 Az Elsőfokú Bíróság az eljárási szabályzat 64. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében kérte a felperest, hogy tájékoztassa a DOK ING társaságtól kapott „megbízása" részleteiről, hogy valamennyi e tekintetben lényeges dokumentumot nyújtsa be az ügy irataihoz, és nyilatkozzon azon módnak az elfogadhatóságról, amelyet a DOK ING társaság jogainak érvényesítése érdekében választott.

2. *A felek érvei*

93 A felperes az Elsőfokú Bíróság kérdésére válaszul arra hivatkozik, hogy a jelen keresetet a saját és a DOK ING társaság jogai megfelelő védelmének elérése érdekében indította a meglévő megállapodások alapján, a közbeszerzési eljárásban részt vett társaságok minőségében. Álláspontja szerint az általa az Elsőfokú Bíróság kérelmére benyújtott három dokumentumból megállapítható erre való jogosultsága.

94 Az EÚÜ és a Bizottság álláspontja szerint a jelen kereset elfogadhatatlan azon részében, amelyben a felperes a DOK ING társaság jogait érvényesíti.

3. *Az Elsőfokú Bíróság álláspontja*

95 Először is meg kell állapítani, hogy a Sogelma a jelen ügyben az egyetlen felperes. Nevezetesen sem a DOK ING, sem a felperes és a DOK ING által alkotott konzorcium nem vesz részt félként a jelen eljárásban. Másfelől hangsúlyozni kell, hogy a felperes nem hivatkozik arra, hogy a DOK ING átruházta volna rá a jogait.

96 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a felperes által az Elsőfokú Bíróság kérelmére benyújtott három dokumentumból megállapítható-e a DOK ING jogainak a jelen eljárás keretében történő érvényesítésére való jogosultsága.

97 A 2005. szeptember 27-i keltezésű „Joint venture Agreement" (megállapodás közös vállalkozásról) elnevezésű dokumentumot illetően meg kell állapítani, hogy annak 4. cikke előírja, hogy a felperes, mint vezető vállalkozás jogosult többek között a DOK ING nevében kötelezettségeket vállalni, és a közös vállalkozás nevében aláírni minden, az ajánlati felhívás tárgyát képező építési beruházás megvalósításához szükséges dokumentumot. Hangsúlyozni kell, hogy e megállapodás nem utal annak lehetőségére, hogy a felperes bírósági jogorvoslatot kezdeményezzen a DOK ING jogainak érvényesítése érdekében.

98 A 2006. december 5-én a DOK ING egyik képviselője által aláírt „Power of attorney" (meghatalmazás) elnevezésű dokumentumot illetően hangsúlyozni kell, hogy az sem utal arra a lehetőségre, hogy a felperes bírósági jogorvoslatot kezdeményezzen a DOK ING jogainak érvényesítése érdekében.

99 Egyedül a felperes által benyújtott harmadik dokumentum, a DOK ING 2006. december 1-jei keltezésű és a felperesnek címzett levele vonatkozik a bírósági jogorvoslatokra. E levél szövege a következő:

„A fenti közbeszerzési eljárást és annak az ajánlatkérő által történő utólagos törlését illetően ezennel mint a közös vállalkozás vezető vállalkozását meghatalmazzuk, hogy a mi részünkről is megbízza ügyvédjét az [EÚÜ] elleni jogorvoslati eljárás megindításával a közbeszerzési eljárás törlése által okozott károk megtérítése érdekében."

(„With reference to the above tender and the subsequent cancellation by the Contracting Authority, we her[e]by authorize you as the Joint Venture Leader, to instruct your lawyer to take legal action against the European Agency for Reconstruction, for damages caused by the tender cancellation, also on our behalf.")

100 E dokumentum egyetlen célja tehát a felperes meghatalmazása arra, hogy ügyvédjét megbízza, hogy a DOK ING képviseletében is eljárjon a bíróság előtt. E dokumentum azonban nem tartalmazza az abban említett bírósági jogorvoslat formáját és tartalmát, következésképpen e tekintetben nem szolgál részletekkel. Különösen nem írja elő, hogy a felperes jogosult lenne önállóan bírósági jogorvoslatot kezdeményezni és annak keretében érvényesíteni a DOK ING jogait. Meg kell állapítani, hogy az a tény, hogy valamely társaság jogorvoslat kezdeményezésére ügyvédet hatalmaz meg egy másik társaság nevében is, általában azt jelenti, hogy az ügyvéd a két felperes nevében fog jogorvoslatot kezdeményezni, vagy két külön jogorvoslati kérelmet fog előterjeszteni.

101 Nem fogadható el, hogy valamely társaság bíróság előtt érvényesítse valamely másik társaság jogait, amennyiben egyértelműen nem hatalmazták fel erre. A jogalanynak ugyanis érdekében áll a felperesi státusszal való rendelkezés, annak érdekében, hogy az ügy ura legyen, és hogy például adott esetben fellebbezhessen a keresete tárgyában hozott ítélet ellen. Másfelől az a társaság, amely az állítása szerint elszenvedett kár

megtérítésére szolgáló bizonyos összeg kifizetését kívánja elérni, általában azt kéri, hogy a bíróság az alperest kötelezze ezen összeg részére történő kifizetésére, és nem azt, hogy egy másik társaságnak fizesse ki.

102 A fentiekből következik, hogy a felperes által benyújtott iratok nem bizonyítják, hogy a DOK ING megbízta volna azzal, hogy mint egyetlen felperes érvényesítse ez utóbbi jogait a közösségi bíróság előtt.

103 Ebből következik, hogy a kereset, azon részében, amelyben a felperes a DOK ING jogait érvényesíti, elfogadhatatlan.

F – *Végkövetkeztetés a kereset elfogadhatóságáról*

104 A fentiekből következően a kereset, azon részében, amelyben a felperes a saját nevében a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat megsemmisítését kéri, és amelyben az általa elszenvedett károk megtérítését kéri, elfogadható.

105 Ezzel szemben a keresetet, mint elfogadhatatlant el kell utasítani azon részében, amelyben a felperes az EÚÜ új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozatának megsemmisítését kéri, és amelyben a DOK ING jogait érvényesíti.

Az ügy érdeméről

A – *A közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat megsemmisítése iránti kérelemről*

106 A közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat megsemmisítése iránti kérelme alátámasztására a felperes egyetlen jogalapra hivatkozik, amelyet lényeges eljárási szabályok megsértésére alapít. E jogalap két részből áll, az első az indokolás elégtelenségére, a második az indokolás logikátlan és ellentmondásos jellegére vonatkozik.

1. *A felek érvei*

a) Az egyetlen jogalapnak az indokolás elégtelenségére vonatkozó első részéről

107 A felperes arra hivatkozik, hogy a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat vonatkozásában az EÚÜ nem tartotta be a 2004/18 irányelv 41. cikkében előírt indokolási kötelezettséget, amely szerinte alkalmazandó rá. Az EÚÜ köteles lett volna megfelelő időben és teljes körűen tájékoztatni az ajánlattevőket a közbeszerzési eljárás törlésének valamennyi okáról, figyelembe véve a közérdeket és a sürgősséget, amelyeknek szerinte a szerződés gyors és megfelelő odaítéléséhez kellett volna vezetniük, tekintettel többek között arra, hogy annak tárgya olyan kényes területen történő szolgáltatás volt, mint a szóban forgó esetben.

108 Figyelembe véve a megtámadott határozatok elfogadásához vezető eljárást, a felperes szerint nem kétséges, hogy az eljárás törlése meggondolatlan döntés eredménye, amely a védendő közérdek alapos értékelése nélkül történt.

109 Az EÚÜ magatartását súlyosbítja, hogy közel hét hónapra volt szüksége a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat elfogadásához és közléséhez.

110 Az EÚÜ és a Bizottság vitatja ezen érveket.

b) Az egyetlen jogalapnak az indokolás logikátlan és ellentmondásos jellegére alapított második részéről

111 A felperes álláspontja szerint az EÚÜ 2006. október 9-i és 2006. december 14-i levelének összehasonlítása arra enged következtetni, hogy az eredeti eljárás új eljárás indítása érdekében történő törlésének valós oka nem a benyújtott ajánlatok műszaki szempontból nem megfelelő jellegében keresendő, hanem inkább a műszaki feltételek jelentős módosításában. A felperes álláspontja szerint a dátum szerint legutóbbi tájékoztatást, azaz a 2006. december 14-i levelet kell figyelembe venni az EÚÜ eljárásának megítélésekor.

112 Másfelől a 2006. október 9-i levélben adott indokolásnak – amely arra hivatkozik, hogy a felperes ajánlatában szereplő, kulcsfontosságú feladatokat ellátó személyzet egyik tagja az ajánlati felhívásban előírtnál kevesebb szakmai tapasztalattal rendelkezett – ellentmond az ajánlatok értékeléséért felelős személyek magatartása, akik hozzájárultak

a felperes ajánlattételre való felhívásához az ajánlati felhívás tárgyát képezővel azonos víz alatti aknátlanítási tevékenységek keretében, kifejezetten a felperes szakértőinek műszaki felkészültsége és az általa alkalmazott technológia miatt.

113 Az EÚÜ és a Bizottság vitatja ezen érveket.

2. *Az Elsőfokú Bíróság álláspontja*

a) Előzetes észrevételek

114 Először is meg kell határozni, hogy mely rendelkezések és mely elvek vonatkoznak a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat indokolásának kötelezettségére.

115 E tekintetben el kell utasítani a felperes érvelését, amely szerint a 2004/18 irányelv a szóban forgó szerződés-odaítélési eljárásra alkalmazandó lenne. Ezen irányelv ugyanis, amelynek címzettjei – 84. cikke értelmében – a tagállamok, az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásaira alkalmazandó nemzeti törvényi, rendeleti és közigaz-

gatási rendelkezések összehangolására irányul. Márpedig az EÚÜ által odaítélt közbeszerzési szerződések nem tartoznak a tagállami jogszabályok hatálya alá.

116 Hangsúlyozni kell ugyanis, hogy a közbeszerzési szerződések közösségi intézmények általi odaítélése a költségvetési rendelet és a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet (HL L 357., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 145. o.; a továbbiakban: végrehajtási rendelet) hatálya alá tartozik. A költségvetési rendelet 162. cikkének (1) bekezdése szerint az Európai Közösségek általános költségvetéséből finanszírozott külső fellépésekre az említett rendelet első (Közös rendelkezések) és a harmadik részét (Átmeneti és záró rendelkezések) kell alkalmazni, kivéve ha a második részének (Különös rendelkezések) IV. címe (Külső fellépések) másként írja elő. A 2666/2000 rendelet 7. cikke másfelől kifejezetten előírja, hogy az említett rendeletben előírt közösségi támogatást a Bizottság a költségvetési rendelettel összhangban valósítja meg.

117 A Bizottság által a közbeszerzési szerződések odaítélése során betartandó rendelkezések az EÚÜ-re is alkalmazandók. A költségvetési rendelet 185. cikkének (1) bekezdése értelmében ugyanis a Bizottság költségvetési keretrendeletet fogad el a Közösség által létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező szervekre, amelyek tényleges támogatásokat kapnak a költségvetés terhére. Az 1605/2002 rendelet 185. cikkében említett szervekre vonatkozó költségvetési keretrendeletről szóló, 2002. december 23-i 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet (HL L 357., 72. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 216. o.) 74. cikke értelmében a közbeszerzési szerződések említett szervek általi odaítélésére a költségvetési rendelet vonatkozó rendelkezéseit és a rendelet részletes végrehajtási szabályait kell alkalmazni.

118 A költségvetési rendelet 101. cikke értelmében a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatot indokolni kell, és az ajánlattevők tudomására kell hozni.

119 Másfelől az ítélkezési gyakorlat szerint valamely határozat indokolásának világosan és egyértelműen kell tartalmaznia a jogi aktust kibocsátó intézmény érvelését, úgy hogy az az érdekeltek számára a megtámadott határozat indokait megismerhetővé tegye, a közösségi bíróság számára pedig lehetővé tegye a felülvizsgálati jogkör gyakorlását (lásd a Bíróság C-22/94. sz., Irish Farmers Association és társai ügyben 1997. április 15-én hozott ítéletének [EBHT 1997., I-1809. o.] 39. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

120 Mindazonáltal semmi nem írja elő, hogy a határozat valamennyi vonatkozó tényt és jogszabályt részletesen tartalmazzon. Valamely határozat indokolásának elégséges jellegét nem csak annak szövegére, hanem ezen túlmenően elfogadásának körülményeire és az érintett területet szabályozó jogszabályok összességére tekintettel lehet megítélni (az Elsőfokú Bíróság T-471/93. sz., Tiercé Ladbroke kontra Bizottság ügyben 1995. szeptember 18-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-2537. o.] 33. pontja). Elegendő, hogy a határozatban a fő ténybeli és jogi körülményeket akár tömören, de világosan és érdemben kifejtsék (a Bíróság 24/62. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 1963. július 4-én hozott ítéletének [EBHT 1963., 129. o., 143. o.]).

121 E megfontolásokra tekintettel kell tehát megvizsgálni, hogy az EÚÜ elégségesen indokolta-e a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatot.

b) Az egyetlen jogalapnak az indokolás elégtelenségére vonatkozó első részéről

122 Emlékeztetni kell arra, hogy az EÚÜ 2006. október 9-i levelében jelezte, hogy a közbeszerzési eljárást törölték, mivel egyik beérkezett ajánlat sem felelt meg a műszaki feltételeknek, és hozzátette, hogy a felperes ajánlatát illetően megállapítást nyert, hogy a „Superintendent Survey Team" nem felelt meg az ajánlati felhívás 16. pontja x) alpontjában és az ajánlattevői útmutató 4.2. pontja x) alpontjában előírt feltételeknek.

123 A közbeszerzési eljárás törlésének indokolása – azaz azon tény, hogy egyik beérkezett ajánlat sem felelt meg a műszaki feltételeknek – bár tömör, de világos és egyértelmű. A felperes ajánlata nem megfelelősége egyedi magyarázatának indokolása szintén tömör, de világos és egyértelmű. Az EÚÜ ugyanis az ajánlati felhívás és az ajánlattevői útmutató azon pontjára hivatkozik, amely jelzi, hogy a kulcsfontosságú feladatokat ellátó személyzetnek legalább tíz év releváns szakmai tapasztalattal kell rendelkeznie, és megjelölte a felperes által ajánlott személyzet azon tagját, amely nem felelt meg e feltételnek.

124 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felperes maga jelezte a „Superintendent Survey Teambe" beosztott személy önéletrajzában, hogy az csak öt év szakmai tapasztalattal rendelkezett. Ennélfogva nem volt szükséges, hogy az EÚÜ részletesebben indokolja azon megállapítását, miszerint a felperes ajánlata nem felelt meg az ajánlati felhívás műszaki követelményeinek.

125 A felperes azon érvét illetően, amely szerint az eljárás törlése meggondolatlan döntés következménye, amely a védendő közérdek alapos értékelése nélkül történt, meg kell állapítani, hogy az valójában nem lényeges eljárási szabályok megsértésére utal, hanem az ügy érdeméhez kapcsolódik, mivel az EÚÜ részéről elkövetett mérlegelési hibára enged következtetni.

126 Mindenesetre a felperes által előadott tények nem bizonyítják azt, hogy az EÚÜ nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el. Kétségkívül fennállt azon közérdek, hogy a Szerbia és Montenegró belvízi közlekedési hálózatában található fel nem robbant hadianyagokat mielőbb eltávolítsák annak érdekében, hogy e vizeken helyreállíthassák a hajózást. Mindazonáltal pusztán az a tény, hogy valamely szerződés gyors odaítéléséhez közérdek fűződik, nem teszi lehetővé az ajánlatkérő számára az ajánlati felhívásban meghatározott kötelező műszaki feltételektől való elérést. A költségvetési rendelet 100. cikkének (1) bekezdése szerint ugyanis az ajánlati felhívással kapcsolatos dokumentációban előzetesen megállapított kiválasztási és döntési kritériumokkal

összhangban kell eldönteni, hogy kinek ítélik oda a szerződést. Amint azt a Bizottság is hangsúlyozza, ha az ajánlatkérő eltérhetne a közbeszerzési eljárás eredetileg megállapított feltételeitől, előnyben részesítené az ajánlattevőket azon vállalkozásokhoz képest, amelyek azért nem vettek részt a közbeszerzési eljárásban, mert – csakúgy mint az ajánlattevők – nem feleltek meg az előzetesen megállapított feltételeknek.

127 Azon érvet illetően, miszerint az EÚÜ az eljárás törlésére vonatkozó határozatot későn hozta meg és közölte, meg kell állapítani, hogy a felperes nem fejti ki, hogy e körülmény milyen következménnyel járhat e határozat jogszerűségére.

c) Az egyetlen jogalapnak az indokolás logikátlan és ellentmondásos jellegére alapított második részéről

128 Hangsúlyozni kell, hogy a felperes lényegében arra hivatkozik, hogy a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatnak a 2006. október 9-i levélben és a 2006. december 14-i levélben ismertetett indokolása között ellentmondás áll fenn, mivel az első a műszaki feltételeknek megfelelő ajánlat hiányával, a második pedig a műszaki feltételek módosításával magyarázza e határozatot.

129 Mindenekelőtt nem fogadható el a felperes azon érve, miszerint a dátum szerint legutóbbi közlést, azaz a 2006. december 14-i levelet kell figyelembe venni az EÚÜ magatartásának megítélésekor. A felperest a 2006. október 9-i levélben tájékoztatták a közbeszerzési eljárás törléséről, így annak megítélésekor, hogy a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat indokolása logikátlan és ellentmondásos-e, ezt a levelet kell figyelembe venni.

130 A 2006. október 9-i levél önmagában nem ellentmondásos. Még ha az EÚÜ más magyarázattal szolgált is a 2006. december 14-i levélben, az nem módosítja a határozat két hónappal azelőtt közölt indokolását. Az e két levél közötti esetleges eltérés tehát nem vezet a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat indokolásának ellentmondásosságához.

131 Mindenesetre hangsúlyozni kell, hogy nem áll fenn ellentmondás a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatnak a 2006. október 9-i levélben és a 2006. december 14-i levélben adott indokolása között.

132 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2006. december 14-i levél kifejezetten utal arra, hogy az EÚÜ bírálóbizottsága megállapította, hogy egyetlen beérkezett ajánlat sem felelt meg a műszaki feltételeknek, és jelzi, hogy e bizottság más megállapítást nem tett. E levél tehát megerősíti, hogy a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat egyetlen indoka a műszaki szempontból megfelelő ajánlat hiánya volt.

133 Még ha e levélben jelezték is, hogy az EÚÜ él a közbeszerzési eljárás törléséhez és új eljárás indításához való jogával, mivel a műszaki feltételeket jelentősen módosították, e mondatot, a szövegkörnyezet figyelembevételével kell értelmezni. A 2006. december 14-i levél tárgya megfogalmazásából ugyanis kifejezetten kitűnik, hogy az a felperes 2006. november 13-i levelére adott válaszként készült. E levélben a felperes arra kérte azt EÚÜ-t, hogy küldje meg számára a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatot, és az arra vonatkozó jegyzőkönyvet, valamint, hogy fogadjon el indokolással ellátott határozatot egy tárgyalásos eljárás esetleges megindításáról.

134 E szövegkörnyezet fényében azon mondatot, miszerint az EÚÜ él a közbeszerzési eljárás törléséhez és új eljárás indításához való jogával, mivel a műszaki feltételeket jelentősen módosították, úgy kell érteni, hogy az EÚÜ kifejti annak indokát, hogy a tárgyalásos eljárás lefolytatása helyett miért döntött új eljárás indítása mellett.

135 Egyébiránt a felperes válaszában maga is jelzi, hogy az új indokolást látszólag csak azért adták elő, hogy válaszoljanak a tárgyalásos eljárás lefolytatása iránti kérelmére. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatot el kell különíteni azoktól, amelyeket ennek következtében hoztak, azaz a szerződés odaítélésének elmaradására, a tárgyalásos eljárás lefolytatására vagy az új közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó határozattól. Abból tehát, hogy az EÚÜ a tárgyalásos eljárás lefolytatása iránti kérelemre válaszul más indokolást adott, mint a közbeszerzési eljárás törlésének igazolására, nem lehet arra következtetni, hogy az indokolás ellentmondásos.

136 Másfelől hangsúlyozni kell, hogy a közbeszerzési eljárás törlésével ezen eljárás befejeződik, és az ajánlatkérő teljes szabadsággal dönthet a folytatásról. Nem létezik olyan rendelkezés, amely feljogosítaná a gazdasági szereplőket a tárgyalásos eljárás megindításának kezdeményezésére. Az EÚÜ tehát nem volt köteles alakszerű határozatot elfogadni a felperes ilyen eljárás megindítására vonatkozó javaslata vonatkozásában. A 2006. december 14-i levél egyszerűen a felperes 2006. november 13-i levelére adott válasznak minősül, amellyel az kérte azt EÚÜ-t, hogy fogadjon el indokolással ellátott határozatot egy tárgyalásos eljárás esetleges megindításáról, amely miatt az EÚÜ a gondos ügyintézésre törekedve tájékoztatta a felperest arról, hogy a tárgyalásos eljárás lefolytatása helyett miért döntött új eljárás indítása mellett.

137 A felperes azon érvét is el kell utasítani, miszerint a 2006. október 9-i levélben adott indokolás ellentmondásos, mivel a felperesnek azt követően odaítéltek egy, a jelen esetben szóban forgóhoz hasonló szerződést. A 2006. október 9-i levélben adott indokolás az ajánlati felhívás műszaki feltételei betartásának hiányára utal, amelyet egyébként a felperes nem vitat, mivel elismeri, hogy az ajánlatában megjelölt

„Superintendent Survey Team” nem rendelkezett az előírt szakmai tapasztalattal. Ezen indokolás nem foglalja magában azt, hogy a felperes nem képes ilyen építési beruházások kivitelezésére.

138 A felperes azon érvét illetően, miszerint a 2006. december 14-i levél bizonyítja, hogy a közbeszerzési eljárás törlésének valós indoka nem az volt, hogy a beérkezett ajánlatok műszaki szempontból nem feleltek meg, hanem a műszaki feltételek módosítása, meg kell állapítani, hogy az valójában nem a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat indokolásának hibájára utal, hanem az említett indokolás hitelességét vonja kétségbe, amely lényegében az említett határozat érdemi vitatását jelenti hatáskörrel való visszaélésre hivatkozással.

139 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint hatáskörrel való visszaélés akkor valósul meg, ha egy közösségi intézmény azzal a kizárólagos vagy legalábbis meghatározó szándékkal fogad el egy jogi aktust, hogy a megjelölt célkitűzéstől eltérő célt érjen el, vagy hogy olyan eljárást kerüljön meg, amelyet a Szerződés az eset körülményeire kifejezetten előír (a Bíróság C-84/94. sz., Egyesült Királyság kontra Tanács ügyben 1996. november 12-én hozott ítéletének [EBHT 1996., I-5755. o.] 69. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

140 A jelen esetben már megállapítást nyert, hogy a 2006. október 9-i és a 2006. december 14-i levélben foglalt indokolás között semmilyen ellentmondás nem áll fenn.

141 Másfelől a Bizottság jogosan hivatkozik arra, hogy a törlésről szóló határozatot a Hivatalos Lapban (HL 2006., S 198.) tették közzé ugyanazon indokolással, mint amelyet a 2006. október 9-i levélben is feltüntettek. Ezen indokolás szövege a következő: „Mivel egyik beérkezett ajánlat sem felelt meg műszaki szempontból, az odaítélési eljárás törlésre került”.

142 E körülmények között az EÚÜ utólagos magatartásából nem lehet arra következtetni, hogy az eljárás törlésének valós indoka eltér attól, mint ami kifejtésre került a 2006. október 9-i levélben.

143 A fentiekből következik, hogy a felperesnek a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat megsemmisítése iránti kérelmét mint megalapozatlant el kell utasítani.

B – *Az állítólagosan elszenvedett kár megtérítése iránti kérelemről*

1. *A felek érvei*

144 A felperes álláspontja szerint a szóban forgó szerződés odaítélésének elmaradása az EÚÜ jogsértő magatartásának következménye, amely kárt okozott neki. E kár az ajánlat előkészítésével és a szükséges eszközök egy részének hatvan napon keresztül történő rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban fölöslegesen felmerült költségekből áll, amely összesen 118 604,58 euró összegnek felel meg.

145 Az EÚÜ vitatja a felperes érveit.

2. *Az Elsőfokú Bíróság álláspontja*

146 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Közösségnek az EK 288. cikk második bekezdése szerinti szerződésen kívüli felelősségéhez számos feltételnek teljesülnie kell, nevezetesen az intézménnyel szemben kifogásolt cselekménynek jogellenesnek kellett lennie, a kárnak valósnak kell lennie, és a felrótt cselekmény, valamint a kérdéses kár között okozati összefüggésnek kell fennállnia (a Bíróság 153/73. sz., Holtz & Willemsen kontra Tanács és Bizottság ügyben 1974. július 2-án hozott ítéletének [EBHT 1974., 675. o.] 7. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-19/01. sz., Chiquita Brands és társai kontra Bizottság ügyben 2005. február 3-án hozott ítéletének [EBHT 2005., II-315. o.] 76. pontja).

147 Mivel a felelősség e három feltételének együttesen kell fennállnia, bármelyiknek a hiánya elegendő a kártérítési kereset elutasításához (a Bíróság C-257/98. P. sz., Lucaccioni kontra Bizottság ügyben 1999. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-5251. o.] 14. pontja).

148 A jelen esetben valamennyi érv, amelyre a felperes hivatkozott a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat jogsértő voltának bizonyítására, vizsgálatra és elutasításra került (lásd a fenti 121–142. pontot). A felperes tehát nem követelhet kártérítést e határozat állítólagos jogsértő volta alapján.

149 A felperes azon érvét illetően, amely szerint az EÚÜ ésszerűtlenül hosszú idő alatt hozta meg és közölte a felperessel a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatot, meg kell állapítani, hogy önmagában az a tény, hogy több mint hat hónap telt el az utolsó felvilágosítás iránti kérelem ajánlattevőknek történő elküldése és a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat közlése között, nem minősíthető jogsértő magatartásnak az EÚÜ részéről.

150 Másfelől meg kell állapítani, hogy semmilyen okozati összefüggés nem állhat fenn az EÚÜ által a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat meghozatalára és közlésére igénybe vett idő és az ajánlata elkészítésével kapcsolatban a felperesnél felmerült költségek között.

151 A fentiekből következik, hogy az állítólagosan elszenvedett kár megtérítése iránti kérelmet el kell utasítani.

C – *Az iratok benyújtása iránti kérelemről*

152 A felperes azon kérelmét illetően, hogy az Elsőfokú Bíróság kötelezze az EÚÜ-t valamennyi, a szóban forgó közbeszerzési eljárással kapcsolatos irat benyújtására, hangsúlyozni kell, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint ahhoz, hogy az Elsőfokú Bíróság megítélhesse, hogy az eljárás megfelelő lefolytatása érdekében el kell-e rendelni egyes iratok benyújtását, az ezt kérelmező félnek a kért iratokat pontosan meg kell határoznia, és az Elsőfokú Bíróságot tájékoztatnia kell legalább azokról a tényekről, amelyek ezen iratoknak az ügy szempontjából való jelentőségét alátámasztják (a Bíróság C-185/95. P. sz., Baustahlgewebe kontra Bizottság ügyben 1998. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-8417. o.] 93. pontja).

153 E kérelem alátámasztására a felperes arra hivatkozik, hogy az EÚÜ általános és tömör indokokat határozott meg döntése igazolására, és kérte tőle e dokumentumok megküldését, amely kérelmére azonban választ nem kapott. Másfelől a felperes előadja, hogy joga van megismerni azokat az okokat, amelyek a közbeszerzési eljárás törléséhez vezettek, annak érdekében, hogy megbizonyosodhasson az ajánlatkérő aktusainak jogszerűségéről.

154 Először is azon tényt illetően, hogy a felperes kérte az EÚÜ-t az odaítélési eljárással kapcsolatos iratok megküldésére, és e kérelmére választ nem kapott, hangsúlyozni kell, hogy ez önmagában nem bizonyítja e dokumentumoknak az ügy szempontjából való jelentőségét.

155 Másodszor a felperes azon érvét illetően, miszerint az EÚÜ általános és tömör indokokat határozott meg döntése igazolására, emlékeztetni kell arra, hogy a fenti 122. és 123. pontban megállapításra került, hogy a közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozatnak az EÚÜ által a felperessel közölt indokolása elégséges volt. E tekintetben az Elsőfokú Bíróságnak az ügy irataiban szereplő körülmények kellő tájékoztatást nyújtanak, és másfelől nem tűnik úgy, hogy az odaítélési eljárással kapcsolatos iratok hasznosak lehetnek az indokolás elégséges jellegének megítéléséhez.

156 Harmadszor és végül a felperes azon érvét illetően, miszerint joga van megismerni azokat az okokat, amelyek a közbeszerzési eljárás törléséhez vezettek, annak érdekében, hogy megbizonyosodhasson az ajánlatkérő aktusainak jogszerűségéről, meg kell állapítani, hogy nem mutatott be olyan objektív körülményeket, amelyek arra engednek következtetni, hogy az eljárás törlésének valós indoka különbözik attól, amelyet a 2006. október 9-i levélben kifejtettek (lásd a fenti 139–141. pontot).

157 E körülmények között hangsúlyozni kell, hogy a szóban forgó odaítélési eljárással kapcsolatos valamennyi irat megküldésére irányuló kérelem, amint azt a felperes kérte, az EÚÜ belső iratainak benyújtására irányuló kérelemnek felel meg. Meg kell állapítani, hogy valamely közösségi szerv belső iratainak a közösségi bíróság által a célból történő vizsgálata, hogy annak határozatát befolyásolták-e más megfontolások is, mint amelyeket az indokolásban feltüntettek, kivételes jellegű bizonyításfelvételnek minősül. Ennek feltétele, hogy a szóban forgó határozat körülményei a valós indokokkal kapcsolatban komoly kétségeknek adjanak helyt, és különösen azon gyanúnak, hogy ezen indokok a közösségi jog céljaival ellentétesek, és ezért hatáskörrel való visszaélést

valósítanak meg (lásd ebben az értelemben a Bizottság határozatait illetően a Bíróság 142/84. és 156/84. sz., BAT és Reynolds kontra Bizottság egyesített ügyekben 1986. június 18-án hozott végzésének [EBHT 1986., 1899. o.] 11. pontját). Márpedig meg kell állapítani, hogy a jelen esetben ilyen körülmények nem állnak fenn.

158 A fentiekből következik, hogy a felperes nem adott elő olyan tényeket, amelyek bizonyítanák az odaítélési eljárás valamennyi irata benyújtásának az ügy szempontjából való hasznosságát. Az ezen iratok benyújtása iránti kérelmet tehát el kell utasítani.

A költségekről

159 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

160 Mivel a felperes pervesztes lett, az EÚÜ kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

161 Ezenkívül az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-ának első bekezdése szerint az eljárásba beavatkozó intézmények maguk viselik saját költségeiket. Ebből következően a Bizottság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A keresetet elutasítja.

2) A Sogelma – Societá generale lavori manutenzioni appalti Srl maga viseli saját költségeit és az Európai Újjáépítési Ügynökség költségeit.

3) A Bizottság maga viseli saját költségeit.

Martins Ribeiro Papasavvas Dittrich

Kihirdetve Luxembourgban, a 2008. október 8-i nyilvános ülésen.

E. Coulon M. E. Martins Ribeiro

hivatalvezető elnök

Tartalomjegyzék

Jogi háttér . . . . . II - 2778

A jogvita előzményei . . . . . II - 2779

Az eljárás és a felek kérelmei . . . . . II - 2782

Az elfogadhatóságról . . . . . II - 2785

A – Az Elsőfokú Bíróság azon hatásköréről, hogy az EÚÜ aktusa ellen az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján előterjesztett keresetről döntsön . . . . . II - 2785

1. A felek érvei . . . . . II - 2785

2. Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 2787

B – Az előzetes közigazgatási panasz szükségességéről . . . . . II - 2793

1. A felek érvei . . . . . II - 2793

2. Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 2794

C – A keresetindítási határidő betartásáról . . . . . II - 2796

1. A felek érvei . . . . . II - 2796

2. Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 2797

D – A kereset elfogadhatóságról annak az új közbeszerzési eljárás lefolytatásáról szóló határozat megsemmisítésére irányuló része vonatkozásában . . . . . II - 2800

1. A felek érvei . . . . . II - 2800

2. Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 2801

E – A kereset elfogadhatóságáról azon részében, amelyben a felperes a DOK ING jogait érvényesíti . . . . . II - 2802

1. Előzetes észrevételek . . . . . II - 2802

2. A felek érvei . . . . . II - 2803

3. Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 2804

F – Végkövetkeztetés a kereset elfogadhatóságáról . . . . . II - 2806

Az ügy érdeméről . . . . . II - 2807

A – A közbeszerzési eljárás törlésére vonatkozó határozat megsemmisítése iránti kérelemről . . . II - 2807

1. A felek érvei . . . II - 2807

a) Az egyetlen jogalapnak az indokolás elégtelenségére vonatkozó első részéről . . . II - 2807

b) Az egyetlen jogalapnak az indokolás logikátlan és ellentmondásos jellegére alapított második részéről . . . II - 2808

2. Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . II - 2809

a) Előzetes észrevételek . . . II - 2809

b) Az egyetlen jogalapnak az indokolás elégtelenségére vonatkozó első részéről . . . II - 2811

c) Az egyetlen jogalapnak az indokolás logikátlan és ellentmondásos jellegére alapított második részéről . . . II - 2813

B – Az állítólagosan elszenvedett kár megtérítése iránti kérelemről . . . II - 2817

1. A felek érvei . . . II - 2817

2. Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . II - 2818

C – Az iratok benyújtása iránti kérelemről . . . II - 2819

A költségekről . . . II - 2821